

VIRIDI

Metodologija

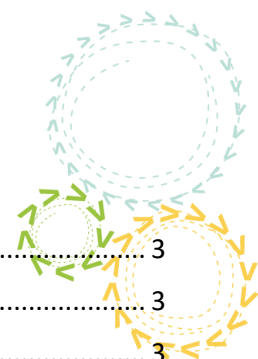
D.1.1.1 Model za ugotavljanje potreb gospodarstva

ZRS-Bistra Ptuj, Slovenski trg 8, Ptuj

Februar 2024

Vsebina

1	Zbiranje podatkov – desk top research.....	3
1.1	Kriteriji za izbor podjetij	3
1.1.1	Geografsko območje	3
1.1.2	Panoge.....	3
1.1.3	Velikost podjetij	5
1.1.4	Prejemniki okoljskih ali trajnostnih certifikatov.....	5
1.1.5	Zavezanci za okoljska dovoljenja.....	5
1.2	Baze podatkov	6
1.2.1	Baze o poslovnih podatkih - AJPES/e-BONITE.....	6
1.2.2	Baze o prejemnikih okoljskih ali trajnostnih certifikatov	6
1.2.3	Baze o zavezancih za okoljska dovoljenja	6
2	Zbiranje podatkov na terenu	8
2.1	Oblikovanje vprašalnika.....	8
2.2	Izvedba intervjujev	8
2.3	Delavnice in VIRIDithoni z deležniki	8
3	Ugotavljanje in spremljanje potreb gospodarstva.....	9
4	Čezmejno povezovanje in sodelovanje	10
5	Model za ugotavljanje potreb gospodarstva	11

1 Zbiranje podatkov – desk top research

1.1 Kriteriji za izbor podjetij

1.1.1 Geografsko območje

Določitev območja, ki ga zajema projekt, in sicer čezmejno območje Slovenija-Avstrija

Obrazložitev:

Prvi kriterij/merilo za izbiro podjetij je geografsko območje (regija na čezmejnem območju Slovenija-Avstrija) podjetja. Območje vključenih podjetij (MSP) bo zajemalo naslednje statistične regije (SI) in zvezne dežele (AT):

- a) Slovenija: Gorenjska, Koroška, Osrednjeslovenska, Savinjska, Podravska in Pomurska;
- b) Avstrija: Koroška, Gradiščanska, Štajerska.

1.1.2 Panoge

Identifikacija ključnih panog, ki so predmet prehoda v krožno gospodarstvo

Obrazložitev:

Drugi kriterij/merilo za izbiro podjetij je panoga poslovanja MSP-ja. Vključena bodo podjetja (MSP) iz naslednjih sektorjev (v skladu s prijavnico):

- a. Gradbeništvo,
- b. lesno-predelovalna,
- c. kovinsko predelovalna industrija,
- d. plastično predelovalna industrija,
- e. energetski sektor.

Izbirali bomo podjetja iz spodaj navedeni dejavnosti iz **Standardne klasifikacije dejavnosti (SKD)** in **Evropske klasifikacije gospodarskih dejavnosti (NACE)**, ki so med seboj usklajene, za vsak sektor:

1. Gradbeništvo:

- F41 – Gradnja stavb,
- F42 - Gradnja inženirskih objektov,
- F43 - Specializirana gradbena dela.

OPOMBA: dodatno še vključimo dejavnosti:

- B08 - Pridobivanje rudnin in kamnin,
- B09 - Storitve za rudarstvo.

2. Lesno-predelovalna industrija:

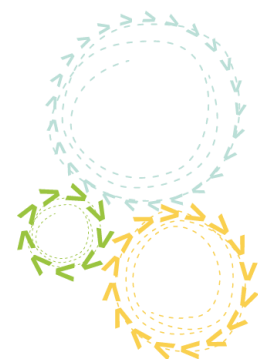
- C16 - Predelava lesa in proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja,
- C31 - Proizvodnja pohištva.

3. Energetski sektor:

- D35 - Oskrba z električno energijo, plinom in paro.

4. Kovinska in plastična predelovalna industrija:

- C22 - Proizvodnja izdelkov iz gume in plastike.
- C24 - Proizvodnja kovin,
- C25 - Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in opreme,

- C28 - Proizvodnja drugih strojev in naprav.

OPOMBA: dodatno še vključimo dejavnost:

- E38 - Zbiranje in odvoz odpadkov ter ravnanje z njimi, pridobivanje sekundarnih surovin.

Viri:

- Standardna klasifikacija dejavnosti – SKD:
<https://spot.gov.si/sl/dejavnosti-in-poklici/dejavnosti-skd/>,
- NACE kode:
https://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/index/nace_all.html, <https://nacev2.com/en>,
- Podatkovna zbirka klasifikacije (AT):
https://www.statistik.at/KDBWeb/kdb_Einstieg.do

Upoštevati moramo, da so zgoraj naštetе splošne kategorije dejavnosti, zato je priporočljivo podrobneje preveriti posamezne podkategorije glede na specifične potrebe in cilje našega projekta (Priloga 3).

1.1.3 Velikost podjetij

Tretji kriterij/merilo za izbiro podjetij je velikost podjetja. Tako slovenski kot evropski predpisi podjetja oziroma gospodarske družbe glede na velikost delijo na mikro, majhna, srednja in velika podjetja. Opredelitve se večinoma osredotočajo na število zaposlenih in letno bilanco stanja. V Avstriji ni vpogleda v bilanco podjetij, zato bodo podjetja iskali zgolj po velikosti podjetja (število zaposlenih).

Velikost podjetij v Sloveniji (SLO)	Velikost podjetij (EU)
Slovenska zakonodaja podjetja oziroma gospodarske družbe glede na velikost deli na mikro, majhna, srednja in velika podjetja. Merila za razvrstitev družb določa 55. člen Zakona o gospodarskih družbah.	Evropska komisija je za potrebe javnih razpisov in priprave statističnih poročil pripravila t. i. Smernice za opredelitev mikro, malih in srednje velikih podjetij.
Vir: Zakon o gospodarskih družbah	Vir: Smernice za opredelitev MSP

OPOMBA: vključili bomo 70%MSP in 30% velika podjetja (gradbena dejavnost).

1.1.4 Prejemniki okoljskih ali trajnostnih certifikatov

Na intervjujih ali spletni strani podjetja ali v javno dostopnih bazah preverimo, katere kriterije trajnosti izpolnjuje podjetje glede: ISO 14001, ISO 14044, EU Ecolabel, ISO 9001, ISO 45001, EMAS ([Eco-Management and Audit Scheme \(EMAS\) \(europa.eu\)](#)), ISO 14.064 – celostno poročanje (ogljčni odtis), okoljski standardi posamezne industrijske panoge, zakonodaja, predpisi in direktive, drugi okoljski certifikati, trajnostni certifikat Energie Forum Karnten (EFK certifikat), drugo.

Viri:

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, Direktorat za okolje:

<https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-okolje-podnebje-in-energijo/o-ministrstvu/direktorat-za-okolje/register-varstva-okolja/>;

Pridobitev znaka za okolje ECOLABEL:

<https://www.gov.si/zbirke/storitve/pridobitev-znaka-za-okolje-ecolabel/>

Österreichisches Umweltzeichen (Avstrijski znak za okolje): [https://www.umweltzeichen.at/de/home/start](https://www.umweltzeichen.at/de/home/start;);

VSE-Verified Social Enterprise: <https://www.aws.at/verified-social-enterprise-label/>;

CSR-Guide der VBV:

https://www.vorsorgekasse.at/fileadmin/vorsorgekasse/News/CSR_Guide_2020_VBV_Vorsorgekasse.pdf;

ÖKOPROFIT: <https://www.win.steiermark.at/cms/beitrag/12918358/160737723/>

1.1.5 Zavezanca za okoljska dovoljenja

Na intervjujih ali spletni strani podjetja ali v javno dostopnih bazah preverimo, katere kriterije trajnosti izpolnjuje podjetje glede: IPPC (Integrated Pollution Prevention and Control), EPD (Environmental Product Declaration) ESG (Environment, Social, Governance), itd.

Preverimo prevzemnike, predelovalce in imetnike odpadkov (za slovenska podjetja: podatki ARSO – preverimo v javno dostopnih bazah ali preko zaprosila po podatkih na ARSO).

V kolikor ni javno dostopnih podatkov, pripravimo seznam podjetij in zaprosimo ustrezno inštitucijo za podatke.

Vir: <https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-okolje-podnebje-in-energijo/o-ministrstvu/direktorat-za-okolje/register-varstva-okolja/>

Na intervjujih s podjetji, lahko preverimo še glede dodatnih kriterijev:

- ogljični odtis (ali imajo izračunanega, kako vpliva na podjetje: konkurenčnost, ugled, zaposlene, drugo),
- količina odpadkov,
- energetska učinkovitost (poraba energije, uvajanje trajnostnih energetskih rešitev, potencial za povečanje energetske učinkovitosti, drugo),
- digitalizacija (trenutna uporaba digitalnih tehnologij v poslovnih procesih, uvajanja senzorjev, internet stvari (IoT) in drugih naprednih tehnologij, drugo),
- poraba primarnih in sekundarnih surovin (recikliranje, ponovna uporaba, uporaba enkratne embalaže, uporaba sekundarnih surovin od drugih podjetij, drugo).

1.2 Baze podatkov

1.2.1 Baze o poslovnih podatkih - AJPES/e-BONITE

Pregled obstoječih **poslovnih podatkov** in analiza javno dostopnih podatkov o podjetjih iz različnih virov:

- Poslovni register Slovenije (ePRS): <https://www.ajpes.si/prs/>
- Bonitete podjetij v Sloveniji: <https://www.ebonitete.si/>
- Baza poslovnih podatkov v Avstriji (WKO): <https://firmen.wko.at/SearchSimple.aspx>

1.2.2 Baze o prejemnikih okoljskih ali trajnostnih certifikatov

Pregled obstoječih **trajnostnih in okoljskih podatkov** in analiza javno dostopnih podatkov o podjetjih iz različnih virov (v kolikor so v državi partnerja na razpolago).

Identifikacija podjetij z okoljskimi certifikati in proučevanje registra prejemnikov okoljskih certifikatov (v kolikor so v državi partnerja na razpolago).

Viri: Glej v poglavju 1.1.4

1.2.3 Baze o zavezancih za okoljska dovoljenja

Pregled obstoječih **trajnostnih in okoljskih podatkov** in analiza javno dostopnih podatkov o podjetjih iz različnih virov:

Pregled podjetij, ki imajo zaveze za okoljska dovoljenja.

Pregled relevantnih uradnih evidenc in registrov zavezancev za okoljska dovoljenja, vključno s sodelovanjem z okoljskimi agencijami.

Vir: <https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-okolje-podnebje-in-energijo/o-ministrstvu/direktorat-za-okolje/register-varstva-okolja/>

Cilj:

Pridobiti celovite in aktualne informacije o podjetjih na čezmejnem območju, ki so ključna za razumevanje trenutnega stanja in potreb gospodarstva glede prehoda v krožno gospodarstvo ter digitalizacijo poslovnih in tehnoloških procesov.

Pričakovani rezultati:

Seznam podjetij na čezmejnem območju, razvrščenih glede na geografsko območje, panoge in velikost, ter informacije o njihovih okoljskih certifikatih in zavezah. Te informacije bodo temelj za nadaljnje aktivnosti, kot so intervjuji, delavnice in analize podatkov na terenu.

2 Zbiranje podatkov na terenu

2.1 Oblikovanje vprašalnika

Projektni partnerji bodo skupno oblikovali vprašalnik, ki ga bodo uporabljali pri intervjuju s podjetji. Vprašalnik bo dvojezičen, pripravljen v digitalni obliki za uporabo na računalniku, pametni napravi in telefonu.

Cilj: Pripraviti vprašalnik, ki bo zajemal ključna vprašanja in informacije za razumevanje potreb gospodarstva na čezmejnem območju.

2.2 Izvedba intervjujev

Partnerji, pri izvedbi intervjujev (skupno število: 60), uporabijo pripravljen vprašalnik. Rezultati intervjujev se zbirajo na: MS Teams (v mapici: A.1.1. Intervjuji), vsak partner izvede najmanj 10 intervjujev s podjetji (izbere naj čimbolj različne glede na velikost in panogo).

Intervjuje bomo izvajali fizično/hibridno/telefon/mail – izbira je na strani partnerja.

Cilj: Pridobiti konkretne informacije od podjetij glede njihovih potreb, izzivov in priložnosti v povezavi s preходом v krožno gospodarstvo in digitalizacijo.

2.3 Delavnice in VIRIDIthoni z deležniki

Delavnice za podjetja se bodo izvajale v okviru - Aktivnost 1.2. VIRIDI delavnice in VIRIDIthoni za MSP:

*Na osnovi izdelane metodologije in kriterijev za ugotavljanje potreb bodo k sodelovanju vabljeni podjetja v čezmejni regiji, ki bodo na soustvarjalnih in posvetovalnih delavnicah skupaj s partnerji projekta **oblikovali seznam najbolj perečih izzivov in potreb za uvajanje krožnosti v lastnem poslovnem okolju, ki vpliva na lokalni, regionalni in nacionalni ter čezmejni razvoj ter razvijala skupne rešitve za premagovanje teh ovir.***

*Izvedeno bo 5 dvojezičnih VIRIDI soustvarjalnih in posvetovalnih delavnic (v SI in AT) z delovnim gradivom in s vprašalnikom za ciljne skupine **za pridobitev podatkov o razmerah v gospodarstvu v čezmejni regiji, o potrebah za prehod v krožno gospodarstvo.** VIRIDI delavnice bodo izvedene fizično in bodo potekale na lokacijah:*

- 1. Eisenstadt (WKK in WKO Eisenstadt), predvidoma 6.3.2024,*
- 2. Maribor (ZAG), predvidoma 20.3.2024,*
- 3. Graz/Gradec (WKK), predvidoma 15.5.2024,*
- 4. Bled (GZS), predvidoma 4.6.2024*
- 5. Klagenfurt/Celovec (SGZ), predvidoma 25.9.2024,*

Na podlagi ugotovljenih potreb bomo dodatno organizirali dva VIRIDIthona (hackathona za MSP) v Sloveniji (ZAG) in Avstriji (SGZ), kjer bomo skupaj s podjetji in študenti razvijali predloge skupnih rešitev za reševanje ugotovljenih izzivov in izpolnjevanje pričakovanih potreb za prehod v zeleno in krožno gospodarstvo.

VIRIDIthona bosta potekala hibridno (fizično in spletno). Vsi partnerji se bodo udeležili vseh delavnic in VIRIDIthonov.

Izvedba interaktivnih delavnic, kjer sodelujejo različni deležniki, vključno s podjetji, okoljskimi strokovnjaki in drugimi zainteresiranimi skupinami, z namenom pridobivanja dodatnih informacij in izkušenj, ki dopolnijo podatke pridobljene z intervjuji.

3 Ugotavljanje in spremljanje potreb gospodarstva

Ugotavljanje in spremljanje potreb gospodarstva za prehod v krožno gospodarstvo ter digitalizacijo poslovnih in tehnoloških procesov v čezmejni regiji zahteva celosten pristop.

Potrebe in izzive gospodarstva na čezmejnem območju, bomo ugotavljali na različne načine:

- Organizacija delavnic s podjetji v čezmejni regiji.
- Sodelovanje s podjetji (MSP-ji) in identifikacija njihovih potreb, izzivov in priložnosti za prehod v krožno gospodarstvo ter digitalizacijo.
- Razvit vprašalnik, ki bo usmerjen v podjetja in deležnike, vprašanja bodo obravnavala potrebe po krožnem gospodarstvu, uporabi sekundarnih surovin, digitalizaciji poslovnih procesov, in drugih relevantnih temah.
- Izvedba intervjujev - individualni pogovori s ključnimi predstavniki podjetij v regiji. Ugotavljanje njihovih izkušenj, trenutnih praks in izzivov ter skupno prepoznavanje, kako bi lahko projekt zadovoljil njihove potrebe.
- Mapiranje podatkov o potrebah v izbranih gospodarskih panogah, kako podjetja trenutno uporabljajo sekundarne surovine, izvajajo digitalizacijo ter druge trajnostne prakse. Prepoznajte priložnosti za izboljšave in optimizacijo.
- Vključevanje strokovnjakov in ustanov, specializirane za področja krožnega gospodarstva in digitalizacije. Pridobiti njihovo ekspertizo za analizo potreb in priporočila.

Na podlagi zgornjih ugotovitev, bomo identificirali potrebe gospodarstva za prehod v krožno gospodarstvo ter digitalizacijo poslovnih in tehnoloških procesov v čezmejni regiji: katera znanja še potrebujejo, kaj morajo upoštevati, na kak način bodo lahko ocenili stanje prehoda v krožno gospodarstvo, idr. V naslednjem koraku bo pripravljena dvojezična VIRIDI akademija (program modulov izobraževanja in usposabljanja namenjena gospodarstvu – njihovim zaposlenim). Rezultati in dosežki bodo objavljeni na platformi VIRIDI in spletni strani programa.

S kombinacijo teh pristopov lahko pridobimo celovit vpogled v potrebe gospodarstva v čezmejni regiji ter razvijemo ukrepe, ki bodo usmerjeni v učinkovit prehod v krožno gospodarstvo in digitalizacijo.

4 Čezmejno povezovanje in sodelovanje

V projektu bomo zagotovili čezmejno sodelovanje z delavnicami, dvojezično platformo, matcmaking, dvojezični vprašalniki SI-AT, vsi ostali dokumenti – dvojezično, promocijo dobrih praks itd.

Vzpostavitev mehanizmov in aktivnosti za vzpostavitev in ohranjanje čezmejnega sodelovanja med podjetji in institucijami v Sloveniji in Avstriji. Oblikovanje čezmejnih partnerstev, vzpostavitev komunikacijskih kanalov in določitev skupnih ciljev za sodelovanje.

Priprava in izvedba čezmejnih delavnic in drugih dogodkov (VIRIDlthon, konferenca, ogledi dobrih praks), namenjenih spodbujanju čezmejnega sodelovanja in izmenjavi znanja. Razvoj digitalne platforme (dvojezične), ki bo omogočala učinkovito komunikacijo med slovenskimi in avstrijskimi partnerji.

Organizacija dogodkov za povezovanje podjetij in institucij na podlagi skupnih interesov. Organizacija srečanj, dogodkov in »matchmaking« aktivnosti za spodbujanje poslovnih priložnosti.

Razvoj in uporaba vprašalnika, ki bo omogočil zbiranje informacij, potreb in mnenj od slovenskih in avstrijskih partnerjev v obeh jezikih.

Vzpostavitev sodelovanja z lokalnimi in nacionalnimi institucijami za podporo in promocijo čezmejnega sodelovanja. Sestanki s predstavniki gospodarskih zbornic, regionalnih vlad in drugih institucij. Skupno iskanje rešitev za odpravljanje administrativnih ovir in spodbujanje čezmejnega poslovanja.

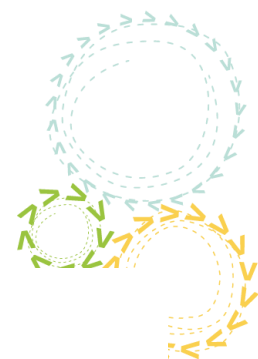
Promocija dobrih praks in priložnosti za čezmejno sodelovanje - razvoj kampanje za promocijo uspešnih čezmejnih projektov, podjetij in priložnosti za sodelovanje. Oblikovanje marketinških in komunikacijskih strategij za promocijo čezmejnega sodelovanja. Sodelovanje z mediji, organizacija dogodkov in distribucija promocijskih materialov.

Vzpostavitev sistema za spremljanje učinkovitosti in rezultatov čezmejnega sodelovanja.

Redna evalvacija učinkov čezmejnega sodelovanja, vključno z analizo doseženih ciljev.

Čezmejno sodelovanje podjetij ima velik pomen in postavlja številne skupne cilje izzive, ki prispevajo k trajnostnemu razvoju in krepijo gospodarsko sodelovanje med državami. Skupni cilj čezmejnega sodelovanja podjetij je ustvarjanje vzajemne vrednosti in vzpostavitev čezmejnega gospodarskega sodelovanja in vrednostne verige v obravnavanih panogah, ki presegajo omejitve poslovanja na nacionalni ravni. S tem postanejo podjetja bolj konkurenčna in odporna na izzive globalnega trga.

5 Model za ugotavljanje potreb gospodarstva

D.1.1.1 Model za ugotavljanje potreb gospodarstva | D.1.1.1. Modell zur Ermittlung des Geschäftsbedarfs

